

Glas zaaveznikov

Leto II - Št. 440

Informacijski dnevnik A. I. S.

Cena 5 lir

TRST, sobota 23. novembra 1946

UREDNIŠTVO: Via S. Pellico 8 - Telefon št. 93854 in 94443

OGLASI: Cena za millimeter visine (širina ena kolona): trgovski L. 27, mrtvaški L. 56 (osmrtnice L. 100), objave L. 20, finančni in pravni oglasi L. 45. V vsebini lista (tekstni oglasi) L. 45. Davek ni vstet. Plačljivo vnaprej. Oglase sprejema izključno: S.P.L. Società per la Pubblicità in Italia, Trst, ul. Silvio Pellico št. 4, tel. 94044. Cena posamezne številke: 4 (zaostale L. 8). Rokopisov ne vračamo.

Počasno napredovanje v New Yorku Še nerešena vprašanja: luka, državljanstvo, vlada tržaškega ozemlja

NEW YORK, 23. novembra — Včeraj so javili, da so odpovedali zasedanje petih velikih, ki bi morali razpravljati o pravi veta veseli. Niso izrazili nobenega uradnega razloga za to. Včeraj popoldne sta se sestala Ernest Bevin in James Byrnes. Menijo, da sta razpravljala o britanskem in ameriškem zasledbenem področju v Nemčiji. Kesnjeje je Bevin večeraj z voditeljem ameriškega odposlanstva v komisiji za atomsko silo Bernardom Baruchom.

Člani britanskega odposlanstva na razgovorih v Washingtonu o Nemčiji so se sinoči v New Yorku vrnili v Washington, da bodo nadaljevali svoje razgovore z ameriškim strokovnjaki o gospodarski združitvi obeh področij. To imajo za znamenje, da Svet zunanjih ministrov ne bo končno veljavno razpravjal v New Yorku o nemškem vprašanju, dokler ne bodo končali razpravljajanja o italijanskem vprašanju.

Na zasedanju političnega odbora je Indija podprla sovjetski predlog za štetje zaveznikov čet, ki so nastanjene v bivših sovražnih in drugih državah.

Prvi, ki se je skliceval na Bevinov predlog, po katerem bi moralo biti štetje povezano z razoročitvijo, je bil jugoslovanski delegat Vlada Popović, ki je izjavil, da bi združitev obeh vprašanih zakleslo dela Varnostnega sveta za doseg skupne varnosti.

Francoski zastopnik Alexander Parodi je izjavil, da bo glasoval v korist sovjetskega predloga. Britanski zastopnik Philip Noel Baker je izjavil: «Mi niti najmanj ne želimo zasesti sovjetskega predloga. Hočemo skupno obravnavanje obeh vprašanj».

MOLOTOVLJEV GOVOR

Molotov se je oglašil tretjič k besedi in sprožil vprašanje britanskih čet v Grčiji. Izjavil je: «Naravno povzročite težave deželno, da ima vsa dežela svoje čete na ozemlju matne države in to, oziroma našemu Molotov je govoril 30 minut. Dejal je, da se vprašanje čete vseh držav in je v interesu varnosti neodvisnosti in svobode vseh držav.

«Tudi kar se tiče čete v domovini, bi bila Sovjetska zveza pripravljena dati podatke, toda to vprašanje vstopa že v obsežnejše vprašanje zmanjšanja oborožitve. Trdijo, da bi bilo boljše združiti obe vprašanji, toda po mojem mnenju to ni pametno. Vprašanje navzočnosti čet na tujih ozemljih je še samo na nebi obrabljeno vprašanje, a vprašanje splošnega znižanja oborožitve je še bolj obsežno. Če jih skušamo obravnavati skupno, bomo morali preučiti obe vprašanji».

Molotov je nadalje dejal, da skuša nekateri obiti njegov predlog, čeprav ga nihče očitno ne zavrže. Molotov je zaključil z željo, da bi vsi soglasno sprejeli njegov predlog.

Svet zunanjih ministrov na sinočnji dolgotrajni razpravi ni dosegel nikakega sporazuma glede časne vlade na svobodnem tržaškem ozemlju. Temu je bila glavna zapreka vprašanje imenika tujih čet. Sovjetska zveza je vztrajala pri zahtevi, da morajo te čete do iztečenja dneva zapustiti Trst. Zunan-

POSOJILO AVSTRIJI

Dunaj, 23. novembra
V dobro poučenih dunajskih finančnih krogih zatrjujejo, da so pogajanja Avstrije za britansko posojilo na dobri točki. Avstrija želi dobiti posojilo, da bo lahko kupila surovine in prčkačujejo o tem uradnega obvestila. V dobro poučenih finančnih krogih so zanikali glasove, ki krožijo po Dunaju, po katerih naj bi imela avstrijska vlada namen izdati nov papirnat denar v začetku decembra v razmerju 60 novih šillingov za 100 starih.

Menijo, da bodo ta ukrep izvedli v začetku prihodnjega leta. Minister brez listnice in vršilec dolžnosti avstrijskega zunanjega ministra dr. Karel Gruber, ki se je vrnil s potovanja po Ameriki, je napisal v 'Judskem' (katoliškem) «Das Kleine Volksblatt», da se v Ameriki po-
kušajo za dobovo živil Avstriji. Po-
kušajo se za sklenitev sporazuma za vsoto okrog 100 milijonov dol-
larjev za leto 1947.

UNESCO

Pariz, 23. novembra
Na tretjem zasedanju UNESCO je voditelj kanadske delegacije Victor Dore izjavil, da mora ta organizacija od začetka izvršiti kratkoročne nujne načrte, katerih vrednost bo takoj razvidna narodom sveta in njihovim vladam.

Voditelj britanske delegacije David Hardmann je pozval ustanovo UNESCO, naj napove socialno vojno nepismenosti.

Jugoslovanski delegat Vladislav Ribnikar je izjavil, da njegova država, ki se udeležuje konferenci kot opazovalca, ne bo mogla postati aktiven član ustanove UNESCO, dokler se organizacija ne bo obvezala, da bo napravila vse mogoče, da bo odstranila fašistične elemente, ki so še aktivni v Evropi. De-
legat je protestiral zaradi dejstva, da UNESCO ni zavzela stališča proti takim fašističnim elementom.

Na plenarnem zasedanju, so odločili, da bodo povabili špansko republikansko begunsko vlado, naj se udeleži kot outsiders konferen-
ce iste organizacije, ki je v Parizu. Konferenca je istočasno odobrila predlog, naj povabijo vladi Švice in Islanda, naj pošljeta svoje zastopnike kot opazovalce. Priznanje španske republikanske vlade za outsiders, kar pomeni manj kot delegat ali opazovalca, so odobrili z dringantem rok brez vsake opozicije, razen Češkoslovaške in Poljske, ki sta se glasovanja vdržali.

POMOČ BEGUNCEM NE BO UKINJENA

Lake Success, 23. novembra
Socialni, človečanski in kulturni odbor Združenih narodov je zavrnil sovjetski predlog, naj ukinejo pomoč beguncem in razseljenim osebam, ki se nabe-
gjo vrniti domov. Predlog so zavrnili s 16 proti 7 glasovom. Med razpravo je sovjetski pred-
stavnik Gusev zatrjeval, da So-
vjeti ne zahtevajo prisilne izro-
čitve. Dejal je, da Sovjeti samo
zahtevajo, naj predlagana med-
narodna begunska organizacija
ne pomaga osebam, ki odklanja-
jo podporo svoje domače vlade.
Ameriška predstavnica gospa
Rooseveltova je izjavila, da je
sovjetsko stališče očitno v nas-
protju s sklepom glavne skup-
ščine, ki je ustanovila medna-
rodno begunsko organizacijo
(IRO). Gospa Rooseveltova je
trdila, da ima ustanova IRO
skrb za osebe, ki se nečesto vr-
niti v kraje, kamor so pristigali.

Belgijski predstavnik je pri- pomnil, da so Sovjeti glede iste vprašanja preglašovali že pri prejšnjih razpravah o beguncih.

VPRASHANJE ROMUNSKÉ VLADE

London, 23. novembra
Poročevalci britanskega zunanjega ministertva je izjavili, da so v Londonu uradno sporočili, da sta iz-
stopila iz romunske vlade dva čla-
na opozicije; vstop teh dveh za-
stopnikov opozicije v vlado je bil
pogoj za priznanje romunske vlade
s strani treh velikih potvornikov
konferenci meseca decembra 1945.
Oba člana opozicije, zastopnika iz-
beralne in kmetijske stranke, sta od-
stopila takoj po splošnih volitvah,
ki so bile pretekli torko. Ko so po-
ročevalca zunanjega ministertva
vprašali, ali bo odstop teh dveh za-
stopnikov vplival na britansko
priznanje romunske vlade, je dejal,
da je nemogoče reči, kako bo to
vplivalo na britansko odnosačo do
Romunije. Iz zanesljivega vira se
je izvedelo, da uradni krogi v Lon-
donu zdaj razmišljajo o tem vpra-
šanju.

Hamburg

Bivši ameriški državljani, ki so
ga zdaj izvolili za hamburgskega
župana, Max Brauer, je izjavil,
naj dajo hamburgskemu
pristojnosti možnost, da si zno-
va pridobi predpoini trgovinski
in industrijski promet.

Upa, da bodo zmogli
hamburgskega pristojnosti dvig-
niti, če se ne na predvojno ra-
ven, pa vsaj toliko, da bo spet
zavzelo svoje mesto v medcelin-
skem pomorskem prometu kot
zveza za promet med Severnim
morjem in baltskimi državami.

Hamburgski župan je nato de-
jal, da je pristojnosti brez pro-
meta, kar zadeva izmenjavo iz-
voza in uvoza. Izjavil je, da so
nizozemski, belgijski, norveški in
švedski pomorski in trgovski
krogi prisrčno voljeni, da se
znova poslužujejo hamburgskega
pristojnosti, takoj ko bodo to
dovoljevalo zunanje okoliščine
in bodo urejeni potrebni pogoji
v soglasju z zasedbeno oblastjo.

Župan je zaključil z izjavo,
da je bilo hamburgsko pristoj-
nosti vedno pristojnosti za miro-
ne ljubne namene. Dejal je, da
bodo lahkodajedenkrat spet do-
voljni prisesti z delom po zave-
zniki nadzorstvom.

Uporniško delovanje na Grškem

London, 23. novembra
Atenska radijska postaja je obja-
vila poročila o obsežnem uporni-
škem delovanju ter o nadaljnjih
napadih na grške obsejne po-
stojanke. Radijska postaja je ome-
nila poročilo iz Soluna, ki pravi,
da so skupine vladnih bombnikov
v zaporednih valovih napadle
uporniške postojanke.

Poročila iz glavnega stana grške
vojske javljajo, da so se grške čete
ob podpori topnatva spet borile v
makedonskih hribih z gveriljskimi
toplati.

Poročajo, da so uporniki po-
kušali presekati vladne komuni-
kacije na hribovitem ozemlju okrog
Trena. Drugi gveriljski oddelki so
se vkopali nad soteskami in pokra-
jini.

Ponoči je prišlo do resnih spop-
adov v Desatli in Tesaliji v srednji
Grčiji med četami 2. in 15. divizije
na eni strani in velikimi gveriljski-
mi topleni na drugi strani.

«BBC» poroča, da je grški pra-
vni minister predložil zakonski
osnutek za nove ureditve v tisku,
ki predvideva zaplenbo listov, ki
objavljajo članke proti režimu in
členke, ki odkrivajo vojaške taj-
nosti ali take, ki jih je mogoče
imeti za nasprotno javnemu redu.
Časnikarje, ki bodo odgovorni za

ta poročila, bodo lahko zaprli ali
jim prepovedali delovanje.

Izdaj dveh opozicijskih listov so
zaplenili, ker sta objavila sporo-
čilo, za katerega menijo, da ga je iz-
dal poveljstvo upornikov v Makedo-
niji.

Sophocles Venizelos, voditelj ve-
nelističnih liberalcev, je izjavil, da
vsi voditelji grške opozicije sestav-
ljajo spomenico na grškega kralja
Jurija, v kateri izražajo svojo
zaskrbljenost zaradi sedanjega po-
lozaja v Grčiji.

Spomenica bo poročala, kakor
menijo, o umeščenosti vlade in
državne oblasti v severni Grčiji.

Včeraj popoldne so bili zaprti v
Atenah vse trgovine in državni na-
vzočniki so prekinili za eno uro
delo v znak protesta proti dogod-
kom na severni meji Grčije.

Pred odhodom iz Aten v Solun je
izjavil generalni guverner severne
Grčije Rodopoulos, ki se je pose-
vito z vladno, da mu je vlada dala
izredno oblast, da bo kos položaju
v Makedoniji. Meni, da bo vlada
kmalu zmogla obvladati položaj.

Glavni stan grške vojske je na-
znanil, da so bile vojaške operacije

RADIJSKI DOPIŠNIKI ODPOKLICANI IZ MOSKVE

New York, 23. novembra
Podpredsednik in ravnatelj «Co-
lumbia Broadcasting System» Ed-
ward R. Murrow je sporočil, da je
družba brczjavila Richardu C.
Hotelcu v Moskvo, naj zapre
urade v tem mestu.

Murrow je naglasil, da sovjetski
sklep, ki so ga objavili 19. novem-
bra, s katerim so odrekli imeno-
vanemu dopisniku in ostalim ame-
riškimi dopisnikom možnost radij-
skih oddaj, ene puška druge močno-
sti kot to, da odpošljemo našega
dopisnika te države.

Podpredsednik za mednarodne
zadeve «National Broadcasting
Company» William F. Brock je dne
20. novembra sporočil, da je
ta družba zprosila ameriško zua-
nanje ministertva, naj posreduje
pri sovjetskem znanjem minist-
ertva, da bi dovolilo amerišku do-
pisniku v Moskvi radijske oddaje.

Ravnatelj «American Broad-
casting Company» Thomas Velotta je
izjavil, da od zdaj še ni storil no-
benega koraka, toda moskovski
zastopnik bo se nadalje ostal na
svojem mestu, da bo opravil
redno obveščevalno službo po
brczjavu.

KRITIKA AGENCJE «TASS»

Moskva, 23. novembra
Sovjetski časopis «Kultura in
življenje», glasilo glavnega sovj-
skega odbora za propagando, je
prej nekaj dnevi ostro grajal delo
sovjetske obveščevalne agencije
«Tass». «Kultura in življenje» pravi,
da «Tass» objavlja prevč med-
narodnih vesti in članov, ki so tuji
in nerazumljivi, slasti sovjetskim
kolektivnim delavcem. «Tass» neza-
dovoljivo poroča o dogodkih v svetu
in sovjetskim študentem ne daje
popolnega pregleda o tem, kaj se
dogaja v tujini.

— Angleško letalo, ki je hotelo
pristati na letališču v Westonu, je
zadelo v avtoBUS, ki je bil poln
vojakov; mrtvih je 7 in veliko
ranjenih.

«Monty» v Belgiji

Maršal Montgomery je obiskal Waterloo, kjer je vojvoda Wellington
porazil Napoleona, ki se slednji oditi vojno za podjarmljenje vse
Evrope. Na sliki maršal Montgomery, ki s vrha spomenika na zgod-
ovinskem prostoru opazuje pokrajino, kjer se je odvijala usodna bitka,
ki je pomenila začetek konca Napoleona

Acheson o volitvah v Romuniji in drugih vprašanjih

WASHINGTON, 23. novembra. — Vršilec dolžnosti zu-
nanjega ministra Dean Acheson je na tiskovni konferenci kom-
mentiral romunske volitve, ki so bile 19. novembra. Izjavil je,
da vlada Zdrženih držav ni mnenja, da so bile volitve svobodne.
Acheson je dejal, da znanje ministertvo še nima celotnega po-
ročila o volitvah, toda predhodna poročila opravljajo, kakor
se zdi, bojazen Zdrženih držav za to, kaj se bo zgodilo. Zdru-
žene države so na svoje uradne note romunski vladi o volitvah
prejelo odgovor z zagotovili, da bodo volitve svobodne. Zadnji
podatki o izidu volitev kažejo 5:1 za vladni blok.

Acheson ni hotel dati nobene iz-
jave o tem, če bodo Zdržene dr-
žave kaj storile. Časnikarji so ome-
nili, da je poročevalca britanskega
zunanjega ministertva na tiskovni
konferenci v Londonu dal domne-
ve za možnost, da bodo uklinili pri-
znanje romunske vlade. Toda Ache-
son na to ni hotel dati nobenega
komentarja.

Achesonu so stavili vprašanje o
razvoju vprašanja Dardanov. Odgo-
voril je, da nima nobene nove in-
formacije o ameriški noti z dne
9. oktobra, (ta ameriška nota So-
vjetski zvezi je ponovila prejšnje
stališče, da mora biti Turčija
pripravena odgovorna za obrambo
otina, ter odklonilo sovjetskega
stališča, da morajo biti samo črno-
morske države v upravi otin. Nota
je tudi zagotovila pripravljeno
Zdrženih držav, da se udeležijo
pogodbe).

Achesonu so stavili vprašanje o
konferenci za revizijo monreuxke
zadržanju zunanjega ministertva
glede poročila iz Budimpešte, da je
sovjetski član zaveznikovega nadzo-
rstenega sveta na Madžarskem ugo-
varjal proti neki vesti, ki jo je tam-
kaj v svojem biltenu uradno obja-
vila ameriška obveščevalna služba,
češ, da je bila vest protisovjetska
propaganda. Acheson je dejal, da
so znanje ministertvo opozorili na
to zadevo in je zavzelo stališče, da
je bilten uradna publikacija ame-
riške vlade ter zato ni pod jurisdik-
cijo nadzorstenega sveta, ki zatira
izražanje uradnega stališča kakšne
vlade članice. V odgovor na vpra-
šanje je Acheson dodal, da je po
njegovem mnenju sovjetski pred-
stavnik poglavitno svoje stališče do
pogledov Zdrženih držav

ZDRUŽENI NARODI NAJ PREIŠČEJO PROCES PROTI NADSKOFU STEPINCU

New York, 23. novembra
Zborovanje kristjanov in Židov je
21. novembra zahtevalo, naj Zdru-
ženi narodi preiščejo proces jugo-
slavanske vlade proti jugoslovans-
kemu rimokatoliškemu primozu
Aleksiju Stepinicu, ki je bil obtožen
sodelovanja z nacističnimi krogi
med vojno in obsojen na 16 let je-
le in prisilnega dela.

Zahteva po preiskavi so izročili
severnoameriški delegatu pri
Zdrženih narodih Warrenu Austri-
nu, podprli pa so jo s poročilom,
ki ga je predložil odbor za člove-
čanske pravice.

Poročilo označuje Stepinčev pri-
mer kot izredno mednarodnega po-
mena. Istraža priporočajo, da je
eneobhodno potrebno, da Zdrženi
narodi izvedejo preiskavo o razna-
nju jugoslovanske vlade z nadsko-
fom in s katoličnimi sploh, Nacim
je namreč pokazal, da vodil pre-
pisane manjini do vojne.

Poročilo pravi nadalje, da je ju-
goslovanska vlada navedla kot po-
vod za razpravo krivice, da je bil
nadskof neljuben do vlade, pri tam-
pa se ni dočaknila srednjega
vprašanja, to je pravične, odkrite
in jasne razprave s polno pravico
obrambe.

Kongregacija svetega očišča
je postavila članik «Don Basilio»,
ki izhaja v Rimu, na indeks: kato-
ličanom ga je prepovedano štiti in
širiti, vsem sodelavcem pa preči-
zobčenje iz katoliške cerkve.

Naznanje brit. in franc. je
prispej v Pariz, kjer bo obiskal
mednarodno letalsko razstavo.

ZAPISKI

KOROŠKI SLOVENC

Hitlerjeva Nemčija je storila vse,
da se polasti Avstrije in njenih
narodov. In ker so bili v Avstriji
tudi delci slovenskih narodov, je
bilo treba tudi tu napraviti narod-
nostno mejo. To popravljaje se je
vršilo pod vplivom nemške ljudske
sove, ki je zatrla Jugoslovansko
prebivalstvo 1000 duš na leto. Da bi
prišli na mrtel, Slovence izseliti, za
kaj takega hudobija še ni bila pri-
pravljena. Ko je nastala Jugoslavija,
je dobila Nemčija močan sunk. Na
Kranjskem in Primorskem ni bilo
prebivalstva. V ozadju pa je bila na-
ša Koroška. Kaj so hoteli z njo?
Naj pripade jugu ali severu?

Za Slovence je bila odločitev tež-
ka in mučna. Ali naj glasujejo za
Nemčijo in tako zataje svoje narod-
nost, ali pa naj dajo glasovnico
za narod, ki je Slovence vseskozi
zaničeval in jim zapiral pot do
napredka? In vendar so morali ve-
diti, da je za koroške Slovence
Celovec prometno središče in ne
Maribor ali Ljubljana. V tem času
je prišel silen pritisk od severa.

Slovenecem je bila po ustavi sicer
zajamčena enakopravnost, toda kaj
pomaga, če so bili vsi uradniki in
državni namestniki Nemci. Nemec
je imel upravo, nemško je bilo so-
dišče, nemški delci in državni
zbor. Tudi šola ni bila slovenska.
Nemci so trdili, da smo imeli 75
uttrakvističnih ljudskih čol. V resni-
ca pa ni nobena odgovarjala temu
imenu, kaj se le, da bi bila sloven-
ska. Edina šolska knjiga, ki smo
jo imeli, je bil slovenski abecednik,
s katerim se je vsako leto mučilo
deset tisoč slovenskih otrok, dokler
ga niso vržli v kot in uvedli v ko-
lo le nemški pokol. Razen tega so
dajali učiteljem še posebne nagra-
de, če so otroci v nemščini napre-
dovali, to se pravi, nazadovali v
materinščini.

Plebsicil leta 1920 je bil dokaj
izločito poglavje narodne zgodovine.
Vrtil se je pojožno in so nam z
vsemi objubami krojili narodnostno
preprečanje. Objub pa niso iz-
polnili, čeprav je bilo to pogoj pleb-
sicilata. Ali je potem plebsicil ve-
ljaven?

Kjer koli se danes dotakneš ko-
roškega Slovence, povsod ga zabol.
Domačin je, pa čisto ravnojo i
njim kot s pripetencem. Okrog 100
tisoč jih je, pa vendar nimajo no-
bene slovenske kole in tudi na so-
dišču ne morejo govoriti v mate-
rinščini, ker paš sodniki ne zmanjo
tega chlapčevskega jezika.

348 sedežev, so razdelili med razne
stranke, ki so vključile v blok, se-
sledce:

Komunistična stranka 73; Tata,
resocova liberalna stranka 75; so-
cialdemokratska stranka 75; Gro-
zova agrarna fronta 70; narodna
ljudska stranka 26; disidentska na-
rodna kmetijska stranka 20; neodvis-
ni, ki so v bloku 7; židovsko giba-
nje 2.

Nemška kultura Slovencev gotovo
ni drgnila, ker jim je prekinila s
svojo šolo namavni razvoj in jih ta-
koko potpisila na miljo stopnja. Ni
čudno, da prihaja g. Scheibelbauer
do zaključka, da Slovenci nimajo
pravice zahtevati večine, ker je pač
več «Windschevs» kot Slovencev.
Naj imajo za «Windschis» kogar
hočejo, vendar šestletni otrok, ki
pride v šolo in zna samo slovensko,
ne more biti drugo kot Slovenec.
Za tega določuje jasna pamet in
naravni način pouka, da ga je tre-
ba učiti v materinščini in ne po
jelejah cestne politične agitacije. To
je ob enem tudi stvarni razlog za
narodno pripadnost.

Scheibelbauer misli, da je kul-
turna avtonomija mogoča le, če se
vsi Slovenci vpišejo brez vsakega
prikača v posebno kulturno knjigo
«Prosti vsakega prikača». Kako
pa naj se to naredi? Slovenci
vedo, da so tudi pri plebsicilu, ki
je bil tudi brez prikačev, vedeli
za vsakega, za kaj je oddal svojo
glasovnico. V Velikovcu se je do-
godilo, da je oskrbnik grofa Hel-
dorfa odpozdalo 25 najemnikov,
ki so se morali izseliti zaradi te-
ga, ker so glasovali za Jugoslavijo.
Čeprav so bili zaščiteni s pogodbo
v Trianonu.

V blanku, ki sicer je nekam zve-
ni, g. Sch. dolgo časa skrivna svojo
tejnjo kot kača noga. Ob koncu
mu je le uide in nekoliko preveč
pove — če ne bi bilo nevarnosti
za ozemlje Koroške. Kdo je pa to
nevarnost naredil? Ali ne tisti, ki
so imeli obilje v rokah, pa so jo
po nemarnem izrabljali v iztreblje-
nje slabotnejšega. Ne kaže samo
na nas, pomešite najprej pred svo-
jim pragom, potem se bomo pa la-
hko gledali s praga na prag.

(Konec)

BREZUSPEŠNO ISKANJE POGRESANIH LETALCEV

London, 23. novembra
BBC poroča, da se je vrnila v
pristanišče v Darwinu štela avstral-
skega Rafa, 71 je 4 mesecje preko-
vala otroke ob severni Avstraliji za-
radl letalcev, kateri so se med voj-
no izgubili. Niso našli nobenega pre-
živelca, pač pa so odkrili razbe-
stale 50 letal in našli trupla 85 av-
stralških, ameriških in nizozemskih
letalcev.

Washington, 23. novembra
Federalno sodišče je poslalo
Johnu Lewisu, voditelju rudarske
zveze v Zdrženih državah, poziv,
ker ni poslušal ukaza, da umakne
obveščilo o odpovedi pogodbe z vla-
do v sredlo ob polnoči. Skoro 400.000
rudarjev je prekrizalo roke zaradi
nesoglasja glede delovne pogodbe
med rudarsko zvezo in federalno
vlado.

Lewis se pozvali, naj se pojavi
pred sodiščem 25. novembra, da se
skupno z drugimi sindikatnimi vo-
ditelji opravi, zakaj ni upošteval
povelja, naj ne razdere pogodbe z
vlado za delo v rudnikih.

Sodišče je izjavilo, da bodo Lewi-
sa, če se ne bo opravičil obtožbe za
omalovaževanje sodišča, pozvali
na razspravo 27. novembra. Poziv
so napravili na zahtevo funkcio-
narjev ameriškega pravosodnega
ministertva.

Položaj v Franciji

Komunisti so izpremenili taktiko,
ker hočejo načelovati novi vladi

MANCHESTER, 23. novembra. — Liberalni list «Man-
chester Guardian» razpravlja o francoskih volitvah ter se
vprašuje, ali je sprememba taktike komunistov, ki so nastopili
kot najmočnejša stranka v parlamentu, zares odkritosrčna. List
prilpominja, da so komunisti brez odlašanja naznanili, da so
pripravljeni prevzeti vso odgovornost ter je pojasnil, da pri-
čakujejo, da bo ministrski predsednik njihov, čeprav ta izbira
ni stvar najmočnejše stranke, temveč pripada poslanski zbornici.

List «Manchester Guardian» pravi:
«V zbornici, ki je sestavljena iz
več kot dveh strank, se lahko
spodi, da dobi večino za kandidata
član katikne manjše stranke. Iz te-
ga stališča je nevarno, da imajo ra-
dikalni socialisti zastarela pojmo-
vanja o gospodarski prenosnosti,
drugače bi lahko imeli primernege
kandidate v Herriotu.

Komunisti seveda spoznavajo, da
bodo dobili večino v zbornici, v ka-
teri imajo manj kot tretjino sede-
tev ter zato pripravljajo ugodna
osarobe. Njihova taktika je zato
delena velike pozornosti. Ra-
sumljivo je, da so se komunisti so-
dobi približevali socialistom, toda
Thorez je pojasnil, da bi bili komu-
nisti radi na čelu v novi vladi. Na-
glasni je, da niso izključili ljudske
ga republikanskega gibanja in iz-
povedal je svojo vero srpnosti.

Opisali je komunistične smotre v
besedah, ki so odstranilo sumni-
čnje in strah.

Skusal je dati francoskemu ko-
munistu širok narodni značaj z
izjavo, da bo francoski komunistem
prevel svojo barvo in ki ne bo tu-
jenško pozemljanje sovjetskega.
Stvar je zdaj, ali prihajajo te bes-
ede prav iz srca, ali so nasprotno sa-
mo sprememba komunistične tak-
tike.

Francosi se vprašujejo ali smu-
daj pred dejansko spremembo ko-
munistične politike ali komuni-
stična stranka še vedno stremi za
tem, da ustanovi avtoritarno državo
s eno samo stranko za obojeje
proletarske diktature. Ali hočejo
komunisti priti na oblast in niče-
drugača,

